

UOT: 330.34.014:338.242
JEL: F63; L22; O3; O3

MAHMUDOVA L.F.
Sumqayıt Dövlət Universitetinin dosenti
E-mail: science.info@gmail.com

İNNOVASIYA-INVESTİSİYA MÜHİTİNİN İNKİŞAF ETİDİRLMƏSİ VƏ İDARƏETMƏ MEXANİZMLƏRİNİN TƏKMİLLƏŞDİRİLMƏSİ İSTİQAMƏTLƏRİ

Xülasə

Tədqiqatın məqsədi – innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etidirlməsi və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinin müəyyənəşdirilməsindən ibarətdir.

Tədqiqatın metodologiyası – sistemli və müqayisəli təhlil, müasir dövrdə innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etidirlməsi və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərindən çıxış etməklə, həmçinin bu sahədə müxtəlif tədqiqatçıların və alimlərin əsərlərindən yanaşmaqla, səmərəli hesab olunan metodlardan ibarətdir.

Tədqiqatın nəticələri – innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etidirlməsi və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi istiqamətləri üzrə tövsiyələr hazırlamaq və təkliflər irəli sürməkdir.

Acar sözlər: *innovasiya-investisiya mühiti, dövlət siyasəti, idarəetmə*

Giriş

Qeyd edək ki, innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi məsələləri innovasiyaların yaranması ilə bağlı proseslərin başlanğıcından bu vaxta kimi bütün dövrlərdə aktual olmuşdur. Məlum olduğu kimi, iqtisadiyyatda istənilən hər bir yeni yanaşmaların ciddi elmi arqumentləri, əsasları olmalıdır və ortaya qoyulan mexanizmlərin səmərəlilik prinsiplərinə önəm verilməlidir. Hələ innovativ mexanizmlərin formalaşması, innovasiyalar hesabına səmərəliliyin yüksəldilməsi məsələləri XX əsrin 30-cu illərin ortalarından diqqət cəkəndə bu problemlər xüsusilə aktualıq təşkil etmişdir. Görkəmli alim Y.A.Şumpeter innovasiyaların yayılması və səmərəliliyi, daha çox uğurun əldə edilməsi üçün innovasiyaların tətbiqinin vacibliyini əsaslandırmağa nail olmuş və bütün sahələrə, o cümlədən innovasiyaların iqtisadiyyata verə biləcəyi səmərəlilik səviyyəsini və potensialını əsasən açıqlamış və innovasiyaların əhəmiyyətini, işlənməsi, hazırlanması, tətbiqi ilə bağlı proseslərin vacibliyini ortaya qoymuşdur [1]. İnnovasiyalarla bağlı sonrakı inkişaf proseslərində onların işlənməsi və tətbiqinin mühüm mexanizmləri sırasında maliyyə təminatı və məqsədli şəkildə investisiyaların yatırılması məsələlərinə diqqət artırılmışdır. Başqa sözlə, innovasiya-investisiya fəaliyyəti komplekslik təşkil etməklə, mühüm fəaliyyət istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir və

iqtisadi inkişaf proselərində əhəmiyyətli rol oynamışdır [2]. Bu proseslərdə innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi, idarəetmə mexanizmlərinin təşkili və onların təkmilləşdirilməsi məsələləri arasında olan üzvi bağlılıq məsələlərinə də strateji yanaşmalar vacib şərtlərdəndir və idarəetmə proseslərində, innovasiyaların yayılması, işlənməsi və istehsal proseslərinə qədər tətbiqinə nəzarətin təşkili üzrə strateji menecmentin təmin edilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Başqa sözlə, strateji menecmentin səmərəli fəaliyyəti ilə strateji innovasiya sisteminin formalaşdırılması, potensialının artırılması arasında birbaşa bağlılığın olmasını qeyd etmək mümkündür [3].

Qlobal iqtisadi çağırışlar şəraitində innovasiya proseslərinin təşkili və strateji baxımdan idarə edilməsi məsələləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu yanaşmalar sırasında ilk növbədə inkişaf etmiş ölkələrin innovasiya təcrübəsindən çıxış etməklə və milli iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla, optimal strateji innovasiya sisteminin yaradılması vacib şərtlərdəndir [4]. Eyni zamanda, strateji yanaşmalar ölkə iqtisadiyyatının böhranlar və qlobal təhdidlərə qarşı immunitetinin artmasına gətirib çıxartmalıdır [5]. İnnovativ inkişaf prosesləri milli iqtisadi sistemin təkanverici qüvvəsinə çevrilməli və ölkə iqtisadiyyatının rəqabətqabiliyyətinin yüksəldilməsinə əlavə potensial formalaşdırılmalıdır. Bu baxımdan innovasiya proseslərinin strateji as-

pektlərinin sistemli şəkildə baxılması məsələlərinə dövlət tərəfindən xüsusi yanaşmalar və strateji baxışlar təmin olunmalıdır [6]. İnnovasiya proseslərinin gələcək inkişafına birbaşa yardımların əhəmiyyətli vasitəsi dövlətin düşünülmüş innovasiya siyasəti və müvafiq infrastrukturun formalaşdırılmasından ibarət ola bilər. Belə ki, innovasiya infrastrukturunu innovasiya fəaliyyətini həyata keçirməyə əlverişli şərait yaradır. Strateji innovasiya fəaliyyətinin idarəetmə sisteminin yaradılmasında və gücləndirilməsində, innovasiya səmərəliliyinin yüksəldilməsində ali menecmentin yeni prinsiplərinin kompleks tətbiqi mühüm əhəmiyyət kəsb edir və metodoloji baxımdan daha çox bu prinsiplər: yeniliklərin axtarışını və mənimsənilməsini stimullaşdıran mühitin yaradılması; innovasiya fəaliyyətinin istehlakçının tələbatlarına yönümlülüğü; müəssisənin məqsədlərindən çıxış edərək, innovasiya fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi; “tədqiqat-istehsal-satış” prosesinin sürətləndirilməsi məqsədilə idarəetmə səviyyələrinin sayının azaldılması; yeniliklərin hazırlanması və tətbiqi müddətlərinin qısaldılması, innovasiya fəaliyyətinin innovasiya məsələlərinin parallel həlli əsasında qurulması; strateji innovasiya fəaliyyətinin mühüm idarəetmə mexanizmlərinin adekvatlığının qiymətləndirilməsi və maliyyə təminatı problemlərinin həllinə imkan verən fəaliyyət mexanizmlərinin döviyyəyə cəlb edilməsi daha çox fərqlənilir.

İnnovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi prinsipləri və ona təsir edən amillərin təhlili

Qeyd edək ki, innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi prinsipləri və ona təsir edən amillərin müəyyənləşdirilməsi, təsir dairəsinin obyektiv baxılması, burada baş verən proseslərin xarakterinin açıqlanması, sistemləşdirilməsi, adekvat tədbirlərin görülməsi, ümumilikdə bu mühitə təsir edən daxili və xarici amillərin sistemli şəkildə araşdırılması vacib şərtlərdəndir. Məlumdur ki, innovasiyalar, intellekt və yüksək texnologiyaların vəhdətindən formalaşır və yaranır, buna görə də, innovasiyaların strateji əhəmiyyəti və bu proseslərin strateji innovasiya sistemi kimi dərk edilməsi və qiymətləndirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, bazara çıxarılan innovasiya məhsulları

texnologiyaların işlənməsindən alınan yeni məhsul kimi seçilməli və ilk növbədə, bazar tələbatını ödəmək qabiliyyətinə malik olmalıdır [7]. Bundan əlavə, innovasiya məhsullarının texnoloji yenilik və əhəmiyyəti baxımından yüksək rəqabətqabiliyyətinə malik olması və analoqları ilə müqayisədə tamamilə fərqlənməsi təmin edilməlidir [8]. Bu sahədə strateji yanaşmaların əsasında, ilk növbədə, innovasiyaların inkişafına imkan verən hər bir amilin, elementin, detallın ciddi şəkildə dəyərləndirilməsi və nəzərə alınması vacib məsələdir. İnnovasiyalar mövcud istehsal və xidmət sahələrinin, iqtisadi proseslərin və mexanizmlərin yenilənməsində, rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılmasına və məhsuldarlığın yüksəldilməsinə kifayət qədər müsbət təsir göstərmək potensialına malikdir [9]. Eyni zamanda, innovasiyaların inkişafı və bunun üçün institusional tədbirlərin görülməsi, amillərin dəyərləndirilməsi tədbirləri həyata keçirilməlidir [10]. İnnovasiya prosesinə müxtəlif mərhələlər – yeni texniki ideyanın, texnologiyanın işlənilməsi, onun istehsalat tətbiqi, yeni məhsulun alınması və kommersiyalaşması daxildir. Hər bir mərhələdə əməyin təşkilinin, idarə edilməsinin, maliyyələşdirilməsinin, kadr təminatının spesifik metodları tətbiq edilir. Lakin uğurlu fəaliyyəti təmin etmək üçün müəssisə rəhbərliyindən ayrı-ayrı həlqlərin bir zəncirə birləşdirilməsi tələb edilir. Hər bir həlqə ümumi məqsədə nail olmaqda – yeniliyin əldə olunmasında mühüm rol oynayır [11]. İnnovasiyaların səmərəliliklərinin yüksəldilməsində menecmentin yeni prinsiplərinin kompleks tətbiqi mühüm əhəmiyyət kəsb edir və bununla bağlı əsas prinsiplərə bunların daxil edilməsi məqsəduyğundur: 1) yeniliklərin axtarışını və mənimsənilməsini stimullaşdıran innovasiya-investisiya mühitinin yaradılması; 2) innovasiya fəaliyyətinin istehlakçının tələbatlarına yönümlülüynün təmin olunması; 3) müəssisənin məqsədlərindən çıxış edərək, innovasiya fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi; 4) “tədqiqat-istehsal-satış” prosesinin sürətləndirilməsi məqsədilə idarəetmə səviyyələrinin sayının azaldılması və 5) yeniliklərin hazırlanması və tətbiqi müddətlərinin qısaldılması, işin innovasiya məsələlərinin parallel həlli əsasında qurulması.

Qeyd edək ki, innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi, burada işlək fəaliyyət mexanizmlərinin yaradılması, qanunvericilik bazasının formalaşdırılması, maliyyə-iqtisadi aspektlərin nəzərə alınması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Ümumilikdə, milli innovasiya sistemlərinin inkişaf ilə bağlı görülən tədbirlərin və tətbiq olunan mexanizmlərin müasir keyfiyyət göstəriciləri və səmərəlilik meyarları qlobal çağırışlara uyğun şəkildə tənzimlənməli və yenilənməlidir [12, s.119]. Milli innovasiya sistemi və ölkədəki innovasiya-investisiya mühiti innovasiyalarla bağlı yeniliklərin idarə olunması proseslərində maksimum səmərəliliyə nail olmağa imkan verməlidir. Yeniliklərin idarə edilməsi hər bir müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında çoxsaylı və spesifik məsələlərin həllinə yönəlmiş və geniş spektrli konkret tədbirlərin reallaşmasını tələb edən müxtəlif funksiyaların, o cümlədən marketinq, planlaşdırma, təşkilat və nəzarət funksiyalarının uyğunlaşmasıdır. İnnovativ proseslərdə yeniliklərin idarə edilməsinin modelləşdirilməsi və strateji yanaşmaların təmin edilməsi hər bir müəssisənin ali vəzifələrindən biri kimi diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır [13, s.1457]. Bunlarla yanaşı, innovasiya-investisiya fəaliyyəti makro və mikro səviyyədə biznes və digər mühüm istiqamətlərdə strateji inkişaf proqramlarının və layihələrinin əsasında yer almalıdır [14]. İnnovasiya-investisiya layihələrinin hazırlanmasında və reallaşdırılmasında, ölkənin texnoloji və intellektual mərkəzləri, iri şəhərləri ilə bərabər, regionlardakı inkişaf potensialı, resurs-xammal təminatı məsələləri, bu proseslərlə bağlı onların iqtisadi məzmunu və ümumilikdə investisiya potensialının strukturu ilə bağlı məsələlər kompleks şəkildə baxılmalıdır [15, s.508]. Bu proseslərə təsir edən amillər sistemli şəkildə öyrənilməli və onların nəzərə alınması təmin edilməlidir [16]. Regionun investisiya potensialının iqtisadi və maliyyə aspektlərinin dəyərləndirilməsi, iqtisadi mexanizmlərin təkmilləşdirilməsi və maliyyə aspektlərinin qiymətləndirilməsi təmin edilməlidir [17]. Regional səviyyədə innovasiyaların yayılması və bu istiqamətdə yönəldilməsi nəzərdə tutulan investisiyaların hərəkətin səmərəliliyi ilə əlaqədar olaraq, regiondakı investisiya iqliminin təhlili və nəzərə alınması məsələlərinə strateji yanaşmara təmin olunmalıdır [18, s.163].

Qlobal iqtisadi çağırışların kəskinləşdiyi bir şəraitdə və kapitalın hərəkəti, investisiyaların axını, innovasiyaların transferi ilə bağlı çətinliklərin artdığı bir dövrdə daha təsirli və səmərəli mexanizmlərin işlənərək tətbiq olunması mühüm məsələlər kimi xarakterizə olunur. Şəkil 1-də müasir dövrdə innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi prinsipləri və ona təsir edən amillərin blok-sxemi verilmişdir.

Şəkil 1-in təhlilindən çıxış etdikdə görmək olar ki, müasir iqtisadi proseslər və innovasiyaların inkişafı, investisiya mühitin formalaşdırılması ilə bağlı yanaşmalar, prinsipal məqamlar, həmçinin bu proseslərə təsir edən amillər içərisində milli innovasiya sisteminin institusional və idarəetmə mexanizmlərinin hazırkı tələblərə cavab verib-verməməsi, dövlətin innovasiya-investisiya siyasətinin təkmilləşdirmə səviyyəsi, ölkədə investisiya mühitinin cəlbediciliyinin artırılması üçün tətbiq olunmuş mexanizmlərin səmərəliliyi, innovasiyaların işlənməsi, hazırlanması, tətbiqi ilə bağlı prosesləri və fəaliyyət sahələrini özündə birləşdirən rəqabətqabiliyyətli innovasiyayönlü müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması və inkişaf etdirilməsi, innovasiya-investisiya mühitinin cəlbediciliyinə əhəmiyyətli müsbət təsir göstərə biləcək qanunvericilik bazasının formalaşdırılması, ölkədə bu prosesləri əngəlləyən problemlərin aşkarlanması və aradan qaldırılması strategiyasının, fəaliyyət proqramlarının olması, investisiya-innovasiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üzrə dövlət dəstəyi mexanizmlərinin işləkliyinin təmin edilməsi, vergi güzəştlərinin müəyyənəşdirilməsi, innovasiya-investisiya mühitində şəffaflığın qorunması və bu istiqamətdə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi prioritetləri daha çox diqqət çəkirlər.

İnnovasiya-investisiya mühitinin və idarəetmə mexanizmlərinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prinsipləri

Müasir dövrdə innovasiya-investisiya mühitinin və onun idarəetmə mexanizmlərinin maksimum optimal şəkildə təhlil olunması, öyrənilməsi, səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prinsiplərinin, bunlarla bağlı metodoloji yanaşmaların müəyyənəşdirilməsi vacib şərtlərdəndir. Bunlar innovasiya-investisiya fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmağa imkan verən tədbirlər kimi qiymətləndirilir. Bu amillər baxımından, in-

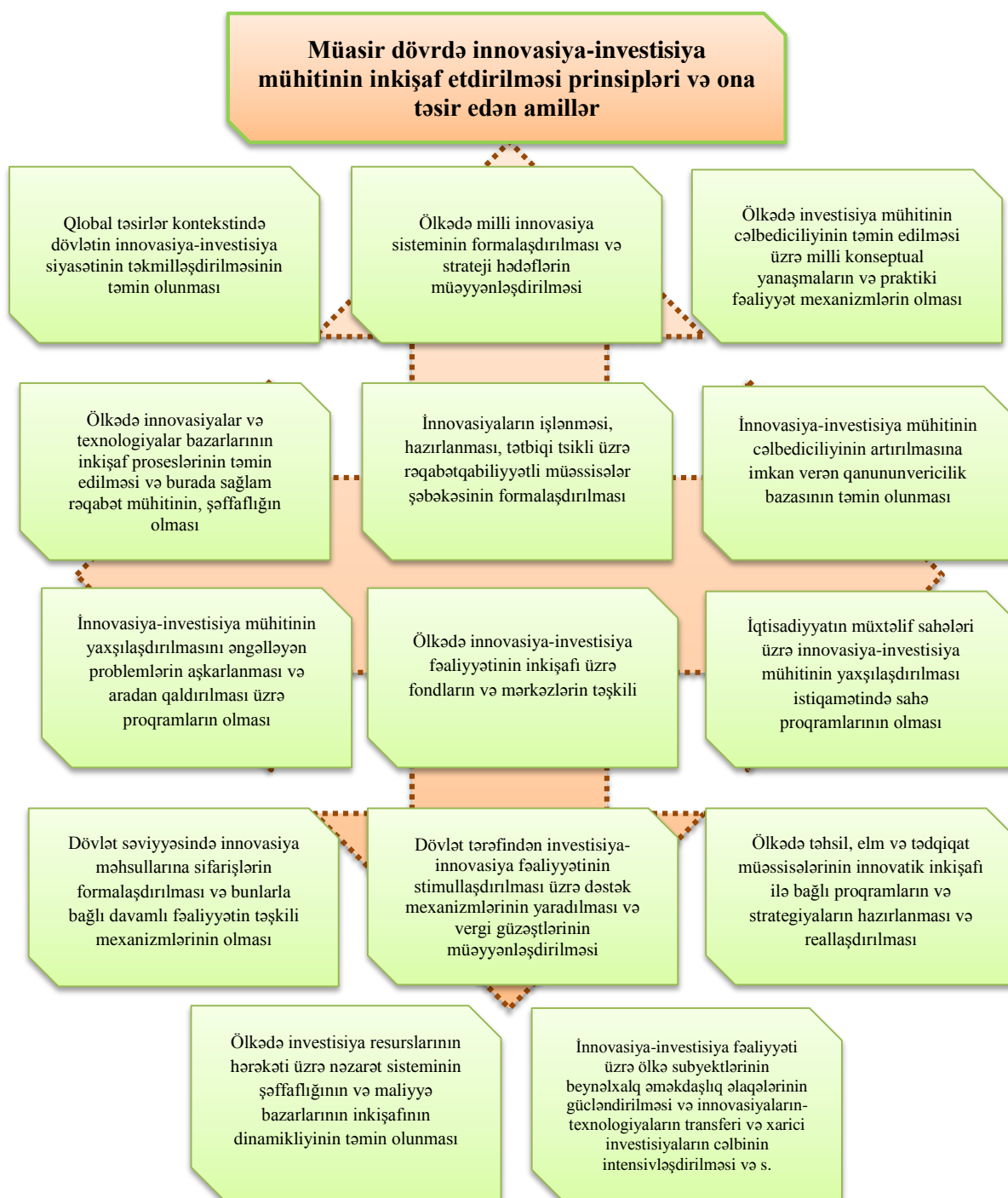

novasiyayönlü müəssisələrdə və istehsal proseslərində innovasiya fəaliyyətinin təşkili proseslərinin məhsuldarlığı, işləkiliyi və istehsal olunan məhsulların analoji bazarlarda üstün

xüsusiyyətlərə malik olması tədbirlərinə ciddi önəm verilməlidir [19].

Şəkil №1.

Müasir dövrdə innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi prinsipləri və ona təsir edən amillərin blok-sxemi (tədqiqat materialları üzrə müəllif tərəfindən hazırlanmışdır).

Şəkil №2.

İnnovasiya-investisiya mühitinin və idarəetmə mexanizmlərinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prinsipləri və metodoloji yanaşmaların təxmini sxemi

Mənbə: tədqiqat materialları əsasında müəllif tərəfindən hazırlanmışdır.

Bundan əlavə, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində innovativ yanaşmalar, ümumilikdə yeniliyə maraq yaradılmalıdır. Yeniliklər bir tərəfdən mövcud vəziyyətin qorunub saxlanılmasına yönəlmiş bütün konservativ meyillərlə ziddiyyət təşkil edir, digər tərəfdən isə dəyişikliklər strategiyası çərçivəsində təşkilatın fəaliyyətinin texniki iqtisadi göstəricilərinin əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldilməsinə yönəlmiş olur. Bu baxımdan müəssisələrin fəaliyyətində böyük innovasiya imkanlarına malik sahələrdən biri də onların idarəetmə sistemindən ibarətdir [20]. Texnoloji yeniliklərin, innovasiyaların istehsal proseslərinə tətbiqi məsələlərinə xüsusi diqqət

yetirilməli və bu proseslərə çəkilən xərclərin optimallaşdırılmasına nəzarət artırılmalıdır. Yeni texnika və texnologiyaların tətbiq edilməsinə çəkilən xərcləri (X_t) bu düsturla hesablamaq mümkündür:

$$X_t = D_t + S_n \times K_{xç}, \text{ burada:}$$

t - əhatə olunan dövr;

X_t - t dövrünü əhatə edən bir məhsula çəkilən xərclər, manat;

D_t - t dövrünü əhatə edən məhsulun maya dəyəri;

S_n - səmərəliliyinin normativ əmsalı;

$K_{xç}$ - bir məhsula çəkilən kapital yatırımları, manat;

və, ümumilikdə, $S_n \times K_{xç}$ – normativ mənfəət, manat.

Qeyd edək ki, innovasiyalar müəssisələrin daxili və xarici mühitdə baş verən dəyişikliklərə uyğunlaşmasını təmin edə bilmək üçün nizamsız və mürəkkəb struktur daxilində idarəetmə fəaliyyətlərini hərəkətə gətirəcək bir potensiala malikdir və bu potensialın strateji səviyyədə qiymətləndirilməsi təmin olunmalıdır [21]. Digər tərəfdən, hər bir innovasiya-investisiya yönü subyektin özünün potensialına malik strategiyası olmalı və rəqabətqabiliyyətli məhsulların buraxılması, yeni texnologiyaların tətbiqinin genişləndirilməsi tədbirləri həyata keçirilməlidir [22]. Eyni zamanda, innovasiya-investisiya fəaliyyətinin mühüm parametrləri üzrə səmərəlilik prinsipləri müəyyənləşdirilməlidir [23]. İnnovasiya-investisiya fəaliyyətinin idarəetmə mexanizmlərinin işləkliyi, innovasiyalar və texnologiyalar bazarlarının tələblərinə uyğun şəkildə təkmilləşdirilməli və modelləşdirilməlidir [24].

Şəkil 2-də innovasiya-investisiya mühitinin və idarəetmə mexanizmlərinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi prinsipləri və metodoloji yanaşmaların təxmini sxemi verilmişdir.

Şəkil 2-nin təhlilinə görə qeyd etmək mümkündür ki, investisiya mühitinin müasir qlobal çağırışlara uyğun şəkildə səmərəliliyinin artırılması və idarəetmə mexanizmlərinin işləkliyinin təmin olunması məqsədilə bir qrup prinsiplərə və metodoloji yanaşmalara, o cümlədən innovasiya-investisiya mühitinə təsir edən daxili və xarici amillərə, qanunvericilik bazasının işləkliyinə, innovasiya-investisiya fəaliyyətinin resurs-xammal təminatının təhlilinə və qiymətləndirilməsinə, maddi-texniki bazanın və infrastrukturun adekvatlığına, innovasiya-investisiya fəaliyyətinin mərkəzi və regional idarəetmə mexanizmlərinin xüsusiyyətlərinə və səviyyəsinə, ölkədə bu istiqamətlərdə dövlət dəstəyi və tənzimlənməsi mexanizmlərinin səmərəliliyinə daha ciddi önəm verilməlidir.

NƏTİCƏ

Qlobal çağırışlar nəzərə alınmaqla, hər bir ölkə özünün iqtisadi inkişaf strategiyalarını və prioritetlərini yeni tələblərə uyğunlaşdırmalı və təkmilləşdirilməlidir. Bu proseslərdə innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi

məqsədilə bir sıra məsələlərə daha çox diqqət yönəldilməlidir:

➤ Dövlətin iqtisadi siyasətinin strukturunda innovasiya-investisiya mühitinin inkişaf etdirilməsi prioritetləri strateji səviyyədə baxılmalı və qiymətləndirilməlidir;

➤ İnnovasiya-investisiya mühitində baş verən proseslərin işlək idarəetmə mexanizmlərinin yaradılması təmin olunmaqla bərabər, onların səmərəlilik problemlərinə daha çox diqqət yetirilməlidir;

➤ Müasir dövrdə innovasiya-investisiya mühitinin maksimum səmərəli, çevik və məhsuldar fəaliyyət mexanizmlərinin, alətlərinin hazırlanması və tətbiqi təmin edilməlidir və s.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI:

1. Schumpeter J.A. History of Economic Analysis Oxford University Press, 1954, 1260 p.
2. Шумпетер И. Теория экономического развития. Москва. Прогресс, 1982-455 с.
3. Клейнер Г.Б. Стратегический менеджмент: актуальные проблемы и новые направления // Журнал «Проблемы теории и практики управления», №1, 2009.
4. Carvalho N., Carvalho L., Nunes S. A Methodology to Measure Innovation in European Union through the National Innovation System // International Journal of Innovation and Regional Development. 2015. Vol. 6. № 2. P. 159–180.
5. Gerguri Sh., Rexhepi G., Ramadani V. Innovation strategies and competitive advantage // Современная экономика: проблемы, тенденции, перспективы. 2013. Вып. 8 (1). С. 10-26.
6. Koshcheev S. V., Lopatina N. V., Levchenko K. K. Territorial units' innovative attractiveness monitoring // European journal of economic studies. 2013. No. 2. С. 90-96.
7. West M.A. Innovation and Creativity at Work Текст. / M.A. West, J. Farr. Chichester: Wiley, 1990.
8. India: an Information Technology Development Strategy, World Bank, Washington DC, 1992.
9. Мамажонova C.B., Турдикулова Г.О. Активизация инвестиционного потенциала в условиях модернизации экономики // Вопросы экономики и управления. — 2018. — №2, С. 1-3.
10. Сахаровский С.Н. Институциональные факторы формирования человеческого потенциала. // Journal of institutional studies (Журнал институциональных исследований). Том 4, №2. 2012 - С.83-92.

11. Олимова Н.Х., Холматов М.З. Инновационно-инвестиционная деятельность интегрированных корпоративных структур: мирохозяйственные аспекты и национальные приоритеты // Молодой ученый. — 2015, №18, С. 279-280.
12. Чечурина М.Н., Соколенко В.Э. Сравнительный анализ национальных инновационных систем стран Арктического региона // Экономика: вчера, сегодня, завтра, 2017, Т.7, № 9А, С. 115-131.
13. Петрухина Е.В. модели и методы стратегического менеджмента корпоративных инновационных систем // Фундаментальные исследования, 2015, № 2-7, С. 1455-1459.
14. Инновационная и инвестиционная деятельность при бизнес планировании. <http://plan.partnerstvo.ru/node/43>.
15. Турганали И. Т., Абдимомынова А. Ш. Экономическое содержание и структура инвестиционного потенциала региона // Молодой ученый, 2016, №4, С. 507-510.
16. Факторы влияния на инновационно-инвестиционное развитие регионов. <http://topknowledge.ru/upravlenie-ekonomi-koj/4127-factory-vliyaniya-na-innovatsionno-investitsionnoe-razvitie-regionov.html>.
17. Ултургашева О. Г., Лавренко А. В., Профатилов Д. А. Экономическая сущность и структура инвестиционного потенциала региона // Проблемы современной экономики, № 1 (37), 2011, С.48-59.
18. Литвинова В. В. Теоретические и методологические аспекты оценки инвестиционного климата региона // Молодой ученый, 2011, № 4, Т.1, С.161-169.
19. Кочкин Н.А. Механизм обеспечения эффективной инновационной деятельности промышленного предприятия. Дисс. канд.экон.наук. Москва, 2010. - 202 с.
20. Филин С.А., Якушева А.Ж. Стратегические направления развития национальной инновационной системы России. Журнал «национальные интересы: приоритеты и безопасность», т.12, вып 8, 2016. С.111-131.
21. Drucker Peter F. Yenilikçilik İçerisinde Yenilikçilik Disiplini, Çeviren: Ahmet Kardam, İstanbul: MESS Yayınları, 2003. - 120 s.
22. Хакимова К.Р. Модель управления инновационно-инвестиционной деятельностью предприятия // Научное обозрение. Экономические науки, 2016, № 1, С. 109-114.
23. Инновационная и инвестиционная деятельность предприятия. http://eos.ibi.spb.ru/umk/2_4/5/5_R4_T3.html.
24. Ильяшевич С.А. Инновационно-инвестиционная деятельность предприятия как способ обеспечения конкурентоспособности предоставляемых услуг естественных монополий // Основы ЭУП. 2013. №4(10), С.34-41.

Махмудова Л.Ф., доцент.

Направления развития и совершенствование механизмов управления инновационно-инвестиционной среды

Резюме

Цель – заключается в исследовании направлений развития и совершенствования механизмов управления инновационно-инвестиционной среды.

Методология – состоит из систематического и сравнительного анализов, взглядов и подходов различных исследователей и ученых по направлениям развития и совершенствования механизмов управления инновационно-инвестиционной среды.

Результат – подготовка рекомендаций и предложений по направлениям развития и совершенствования механизмов управления инновационно-инвестиционной среды.

Ключевые слова: инновационно-инвестиционная среда, государственная политика, менеджмент, конкурентоспособность

Mahmudova L.F., associate professor

Directions of development and improvement of mechanisms of management of the innovative and investment environment

Abstract

Purpose of the research – consists of a research of the directions of development and improvement of mechanisms of management of the innovative and investment environment.

Methodology – consists of systematic and comparative analyses, views and approaches of various researchers and scientists in the directions of development and improvement of mechanisms of management of the innovative and investment environment.

Finding – preparation of recommendations and offers on the directions of development and improvement of mechanisms of management of the innovative and investment environment.

Keywords: *innovative and investment environment, state policy, management, competitiveness*

Daxil olub: 22.09. 2018

Rəy verib: Sumqayıt Dövlət Universitetinin prof. Əliyev Ş.T.